

Міщук А. В.,
 викладач кафедри іспанської філології,
 Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
 аспірантка,
 Чорноморський національний університет імені Петра Могили,
 м. Одеса, Україна,
 e-mail: ariadnaukr@gmail.com

ІНТЕРКУЛЬТУРНИЙ ТА ПОВЧАЛЬНИЙ АСПЕКТИ У ПРИГОДНИЦЬКИХ РОМАНАХ ІЗАБЕЛЬ АЛЬЄНДЕ

Предметом дослідження є повчальна складова пригодницьких творів Ізабель Альєнде «Зорро. Народження Легенди» та «Місто Бестій» (трилогія «Місто Бестій», «Царство золотого дракона», «Ліс пігмеїв»). Зазначені романи показові щодо висвітлення теми письменника-мандрівника, який у своїх творах описує подорожі, що роблять з головних героїв захисників різних культур і різних країн світу. Мета статті полягає в тому, щоб розкрити інтеркультурний та повчальний аспекти творчості Ізабель Альєнде та дослідити, яким чином професійний шлях Ізабель Альєнде як авторки літературних текстів і як мандрівниці відбився на поетикальному та жанрологічному рівнях прози. Окрему увагу приділено аналізу сюжетів, пов'язаних із мандрами, образів персонажів-мандрівників у романах письменниці, а також хронології подій та різним історичним епохам, у яких відбувається дія.

Ключові слова: письменниця-мандрівник; інтеркультурність; магічний реалізм; пригодницький роман; юнацький роман.

Мета цієї розвідки – дослідити, яким чином через прийоми магічного реалізму сучасна латиноамериканська письменниця Ізабель Альєнде здійснює опис пригодницько-повчальних подорожей, що допомагають розкрити загальнолюдські цінності. Інтеркультурний контекст у літературному доробку авторки відіграє дуже важливу роль, демонструючи взаємодію різних національних цінностей у певному історичному зрізі. Долі головних героїв романів є прикладами того, як має відбуватись становлення особистості, надбання нею нових навичок і формування позитивного сприйняття дійсності.

Розв'язання поставлених завдань потребує роз'яснення явища інтеркультурності, яке словник термінів іспанської мови тлумачить таким чином: «Інтеркультурність – це тип відносин, що встановлюється під час взаємодії між культурами та передбачає зустріч і діалог між ними від моменту взаємного визнання цінностей та стилю життя, які поділяються кожним суб'єктом комунікації. Подібна зустріч не означає, що всі культури, що перебувають у діалозі, повинні засновуватися на одній ідентичності. Натомість ідеться про потребу взаємного збагачення через творчість і застосування принципу солідарності. Поняття «інтеркультурності» включає відносини, що складаються між особами, належними до різних етнічних, соціальних, професійних, гендерних груп, а також всередині однієї спільноти»¹ [5].

Про особливості творчості Ізабель Альєнде вже писали українські та зарубіжні автори. Так, Даніса Андреа Перес звертає увагу на вміння авторки передбачувати майбутнє, в якому владарюють деспотичні політики [4]. Дослідниця зазначає, що чилійська письменниця наповнює тексти жіночими інтонаціями та південноамериканським колоритом, який загалом властивий літературі магічного реалізму. І. Альєнде пише про первинні питання: що таке реальність, у яких формах ми сприймаємо факти, які механізми захисту породжує розум, коли він стикається з невизначеністю і проблемністю буття. На думку Д. А. Перес, через художні твори Ізабель Альєнде виражає внутрішню здатність людини протистояти бідам та святкувати життя. Авторка привертає увагу до особистих стосунків, про які в сучасному ритмі життя люди забувають, і наголошує на необхідності особливого ставлення до природи. Вона кидає виклик минулому, прагне усвідомити, ким були наші пращури та ким є ми. Письменниця аналізує соціальну нерівність і стереотипи, змішує звичну буденну реальність із магією та надприродним. Головними персонажами в її історіях постають жінки, які ламають консервативні звичаї завдяки своєму розуму й сміливості, та великі родини, що вміють протистояти складним життєвим обставинам.

у formas de vida. No se propone fundir las identidades de las culturas involucradas en una identidad única sino que pretende reforzarlas y enriquecerlas creativa y solidariamente. El concepto incluye también las relaciones que se establecen entre personas pertenecientes a diferentes grupos étnicos, sociales, profesionales, de género, etc. dentro de las fronteras de una misma comunidad».

¹ «La interculturalidad es un tipo de relación que se establece intencionalmente entre culturas y que promueve el diálogo y el encuentro entre ellas a partir del reconocimiento mutuo de sus respectivos valores

У статті Дмитра Дроздовського «Божевільний Світ Ізабель Альєнде» [1] зазначено, що письменниця володіє майстерністю підмічати абсурдні ситуації нашої дійсності й на цій основі будувати свої магичні художні світи. У її оповідях присутня журналістська точність і стилістична досконалість фрази, що захоплює увагу читача буквально з першого речення. Д. Дроздовський також відзначає таку важливу особливість чилійської письменниці, як здатність радіти життю, кепкувати й іронізувати. У її творах замість зла й агресії дуже багато світла та любові. Герої І. Альєнде люблять життя, і любов ця є стихійною. У художньому світі письменниці є й образи невдоволення, але вони відступають перед натиском сил добра, а нагромаджуваний абсурд тільки підтверджує думку про те, наскільки химерним постає світ навколо людини, яка може явити світові у відповідь не тільки найбільшу глупоту, а й найбільше світло. Інші дослідники також зазначають оптимізм і концепцію етичної рівноваги як визначальні риси літературних творів І. Альєнде. Проте є одна важлива складова творчості письменниці, що залишилася поза увагою науковців, – перспектива мандрів, яка визначає свідомість чилійської авторки. У пропонованій розвідці ми розглянемо цей аспект художнього світу І. Альєнде під кутом зору «інтеркультурності» та повчальності, зосередивши нашу увагу на контактах людей, що походять із різних расових та етнічних груп.

Говорячи про творчість Ізабель Альєнде, варто зазначити, що авторка є письменницею-мандрівницею і що всі її романи розгортаються в інтеркультурному контексті. Її твори описують різні частини світу, близькі та далекі країни, а також різні культурні та географічні зони. Багато з того, про що вона пише, безпосередньо взято з її досвіду, який І. Альєнде намагається перетворити на урок для людства. Вона навчає берегти природу в усьому її різноманітті, цінувати суспільство, а також покращувати його через вдосконалення власного родинного життя та дотримання принципів загальнолюдської етики. Пригодницькі романи письменниці відтворюють процес її власного виховання. І. Альєнде походить з родини Сальвадора Альєнде, вона працювала журналісткою при ООН, жила в еміграції, але водночас була рупором Чилі поза межами своєї країни. Співпрацюючи з ФАО, письменниця робила все можливе, аби розкрити проблеми несправедливості, голоду та зловживань не тільки в Латинській Америці, але й в інших частинах світу.

Інтеркультурність та повчальні елементи в художньому світі письменниці, як правило, перетинаються на основі коду магичного реалізму. З літературної перспективи, магичний реалізм має дві можливі інтерпретації. З одного боку, він виконує репрезентативну функцію щодо зображення реальності, яка недоступна здоровому глузду; з іншого боку, магичний реалізм слугує основою програми соціально-політичної трансформації, адже він визначає нові способи мислення, будови та перебудови дійсності. Ключовим у такому трактуванні є бачення світу, що збереглося, незважаючи на вплив різних колоніальних і неокolonіальних сил, які намагалися контролювати життя та ресурси Латинської Америки. Саме магичний реалізм надає творам І. Альєнде функції

соціальної та водночас творчої, запрошуючи читачів до розвитку власної критичної свідомості щодо читання, а також закликаючи зосередитись на інтеркультурних аспектах людських взаємин.

У межах загальної норми, що застосовується до юнацької літератури, йдеться про функцію консолідації – про необхідність узгоджувати особисту свободу волі та реалії світу, про вміння особистості протистояти глобалізації, яка перешкоджає індивідууму в його прагненні втілення унікального екзистенційного досвіду. Для цього, на думку письменниці, варто повернути сучасну людину до первинних цінностей і відійти від принципів споживацтва. Коди магичного реалізму в такому тлумаченні виконують просвітницьку функцію. Найбільш показовими щодо поєднання інтеркультурного та просвітницького аспектів є роман Ізабель Альєнде «Зорро. Народження легенди» та трилогія «Місто Бестій», «Царство Золотого Дракона» і «Ліс пігмеїв». Ці пригодницькі романи містять цілу низку тем, образів і ситуацій, що повторюються в кожному тексті. Розглянемо їх детальніше.

По-перше, згадані твори просякнуті переконанням, що подорож завжди стає процесом навчання. Протягом поїздки персонажі накопичують цінності, прийняті в різних частинах світу, представниками різних соціальних груп, актуальні для різних історичних контекстів і політичних ситуацій, та набувають досвід переживання різноманітних випробувань.

По-друге, у кожному з зазначених романів велике значення має тема вчителів і навчання. Тут йдеться, знову ж таки, про вчителів з інтеркультурним «бекграундом». Наприклад, у «Зорро. Народження Легенди» з'являються різні наставники головного героя: його бабуся Біла Сова на американському континенті, маестро Ескаланте, вчитель фехтування, на континенті європейському, а також багато інших персонажів – італійський кухар на судні під час трансатлантичного переходу, цигани, з котрими герої познайомилися у Барселоні й котрі навчили його різним акробатичним трюкам, що здавалися б найменш важливими, але згодом зіграли значну роль у подвигах Дієго.

Роман «Місто Бестій» містить у собі певну таємничість: події розгортаються на землях, що розташовані між Бразилією та Колумбією. Герої подорожують у пошуках містичного міста, де живуть бестії, але так і не зрозуміло, чи місто насправді існує, чи це лише міф. Головних персонажів Олександра і Надю оточують тотемні тварини, що в різних ситуаціях перетворюються на проекції їх самих. У цій парі роль вихователя виконує саме Надя. Бразильська дівчина, молодша за головного героя, стає для хлопця справжнім джерелом нового знання про сельву, мову тварин, а також індіанську філософію. Сама ідеологія мандрів у «Місті бестій» є повчальною, адже герої не тільки відкривають новий світ, а й змінюються морально.

Також спільним для творів є той факт, що кожна подорож, описана в романах трилогії, несе в собі особливу місію та план. Так, окрім загальної мети експедиції Олександра та Наді, з'являється ще одна – не запланована, але більш важлива мета, пов'язана з порятунком, боротьбою за справедливість, повагою до цінностей кожного народу. Олександр опиняється в ситуації, коли має обміняти найдорожчу річ, що має при собі, – флейту його діда – на ліки для матері.

Через зіткнення з іншими культурами герой починає розуміти цінності, за якими існує селва. Олександр набуває мудрості, стає дорослішим після отримання цих знань. Ще однією вчительською Олександра є його бабуся, Кейт Колд, журналістка National Geographic. Вона навчає мудрості та спокою. Вона вміє ділитися своїми знаннями з онуком ненав'язливо – час від часу виголошуючи дуже доречні афоризми. Кейт спрямовує свого онука на самовдосконалення, пояснивши йому, що ім'я Олександр означає «той, хто захищає людей». Також значимою є постать батька Олександра, якого хлопець згадує протягом усього свого перебування у селві, особливо його уроки з медицини та альпінізму, які стають йому в нагоді. Таким чином І. Альєнде закликає цінувати учителів, яких нам посилає доля.

У романі «Місто Бестій» через код магічного реалізму І. Альєнде вводить мотив слухання серцем [3, с. 150, 163, 172], що формує особливий погляд хлопця Олександра Колда на стосунки з індіанцями Амазонки, а також на етнічну та культурну суміш регіону. Здатність «чути», «бачити» та «думати серцем» є життєво необхідною для взаємодії з тотемними тваринами, шаманами, марами та фантастичними істотами. Так у творі реалізуються освітня та соціальна функції. Вербальне спілкування часто несе лише невеликий відсоток інформації, все інше сприймається невербально, як, наприклад, це відбувається в невербальному спілкуванні Олександра з першим Ягуаром, якого він побачив у клітці. Історія пригод північноамериканського підлітка підтверджує, що можливим і важливим є інший світ, у якому немає місця прагматичності економічного прибутку та ефективності виробництва, іншими словами – світ гуманізму. Як звільнитися від страхів і навчитися слухати серцем, Олександр пояснює Надя – саме вона говорить йому про необхідність завжди бути відкритим до нових знань, щоб легше сприймати нову й незвичну інформацію.

Із цією проблемою пов'язана тема міфів і формування навичок перевіряти інформацію, що поширюється колонізаторами. Гарною ілюстрацією цього принципу є історія професора Лебланка, який намагається всіх переконати, що він, як гарний антрополог, точно знає, що індіанці вбивають людей, аби їх з'їсти. Проте Олександр у це не вірить і, зрештою, доводить, що професор фантазує. Окрім того, через ту ж саму фігуру Лебланка показано, як легко колонізатор вводить людей в оману. Мається на увазі фото з убитою анакондою, яку професор видає за свій трофей. Стверджуючи, що саме він її переміг, Лебланк розповідає фальшиву історію про свої подвиги на інших континентах. Ще одним прикладом того, наскільки обережно слід ставитись до європейської культури, є підступна поведінка двох жінок: доктора Омайри та дизайнерки з Голландії, запрошеної королем Держави в Гімалайських горах. Незважаючи на їхню привітність, обидві виявляються дуже жорстокими злодійками. І, нарешті, найбільшим міфом є таке бажане Ель Дорадо, місто бестій.

Окреме місце в аналізованих творах відводиться темі індіанських цінностей, що сприймаються як правдиві, базові та людяні. Насамперед, ідеться про величезну повагу до природи, яку виявляють індіанці: до селви та до тварин, що її населяють. Протягом

усієї оповіді І. Альєнде акцентує увагу на захоплених описах чудової природи різних частин світу, що змушує читачів задуматися, чи ми й справді піклуємося про нашу планету та чи всі наші витрати природних ресурсів є справді необхідними. Так, у якийсь момент Надя наголошує, що індіанці не вбивають тварин, щоб прикрашати свої оселі або через інші примхи. Вони роблять це лише з необхідності їсти чи тепло вдягатися в умовах холоду або сирості. Натомість «цивілізований світ» полне на тварин без особливої потреби, ставиться до індіанців несправедливо, експлуатує селву та інші природні ресурси [3, с. 387, 388].

Противагою суспільству споживання є гармонійні соціуми, де навіть не існує поліції в її класичному вигляді (Царство Золотого Дракона). Із законів амазонських індіанців нам стає відомо, що поліція їм не потрібна, адже живуть вони по справедливості. А справжнім джерелом несправедливості є чуже «цивілізоване» суспільство, яке знаходиться на їхніх землях («Місто Бестій») і від зазіхань якого вони потерпають. На перший погляд може здатися, що описана спільнота є утопією. Проте у світі існують приклади такого соціуму – зокрема Тибет, що став прототипом «Царства Золотого Дракона». Письменниця поєднує модель виваженого й гармонійного суспільства з традиціями латиноамериканської літератури, де є досить популярним «міф про доброго дикуна» [3, с. 59, 289], і критикує традиційне протиставлення «варварства» та «цивілізації», що вже у XIX столітті ідеалізувало плоди урбаністичного суспільства, яке поглинало локальні явища, поєднуючи їх із відразою до всього того, що має відтінок далеких регіонів та індіанської культури [6].

І. Альєнде інтерпретує обидві спадщини у критичний альтернативний спосіб – засобами магічного реалізму як екзистенційного сприйняття багаторівневої реальності, не прикріпленої до однозначного та гегемоністського світобачення. Реальне та дивне змішуються і співіснують, розповідаючи про інше сприйняття світу, де раціональне та духовне перебувають в одному фізичному і людському просторі, чії рамки є вкрай розмитими. Таким є амазонське селище Санта Марія де Льювія – точка старту експедиції у селву, «останній анклав цивілізації». Це селище розташоване на кордоні між Бразилією та Венесуелою, і саме воно стає відправним пунктом до так званої «магічної території», переходом від ординарного до екстраординарного, невідомого й невизначеного. Саме на цій землі поняття цивілізації та варварства стикаються, демонструючи характер відносності будь-яких культурних меж.

Головних героїв і позитивних персонажів романів І. Альєнде відрізняє природна скромність. Взірць цієї якості з'являється у романі «Зорро. Народження легенди», де Дієго воліє завжди залишатись у тіні, хоча й відважно захищає справедливість. Алекс у «Місті Бестій» також поводить себе сміливо, але без гордині. Важливою характеристикою героїв є дисципліна й уміння організувати час. Цих якостей Дієго де ла Вега навчається у маестро Ескаланте. Дієго мріяв потрапити на уроки до нього з моменту прочитання його підручника з фехтування. У результаті, заняття у школі фехтування стають доленосними для Дієго: маестро Ескаланте не тільки навчив його володіти зброєю, а й надав приклади дисципліни, зібраності й

гідності. Одним із яскравих проявів виховної методи вчителя є сцена прийняття Дієго до школи Ескаланте:

«Ескаланте вперше за багато років відчув, як його чолом стікав піт та змочував його сорочку. Він був задоволений і на його тонких вустах почав вимальовуватися натяк на посмішку. Він ніколи нікому не розкидався похвалами, проте його вразила швидкість, точність і сила юнака.

– То де ви, кажете, навчились фехтуванню, кабальєро? Запитав він, після того, як проходив з ним еспадрони протягом декількох хвилин.

– Зі своїм батьком, у Каліфорнії, маєстро.

– У Каліфорнії?

– На північ від Мексики.

– Мені не треба це уточнювати, я бачив карту, – сухо перервав його Мануель Ескаланте.

– Вибачте, маєстро. Я вчився за Вашою книгою та займався роками... – пробурмотів Дієго.

– Я це бачу. Ви старанний учень, наскільки мені здалось. Проте Вам ще треба навчитись контролювати нетерплячість і набути елегантності. У Вас стиль корсара, але це ще можна виправити. Перший урок: спокій. Ніколи не можна вести бій у шаленстві. Стейкість і міцність сталі залежать від неупередженості духу. Не забувайте про це. Я прийматиму Вас із понеділка по суботу рівно о восьмій годині ранку; якщо пропустите бодай один раз, можете більше не приходити. На все добре, кабальєро»¹ [2, с. 143, 144].

Саме маєстро зміг розгледіти особливі риси характеру майбутнього Зорро, його жагу до справедливості та правосуддя. Після цього їхні стосунки перейшли на зовсім інший рівень, маєстро став провідником до таємного товариства, де Дієго знайшов однодумців, які також прагнули справедливості та чесності. Цей досвід склав левову частку освіти Дієго у Барселоні.

Елементом виховання героїв, що вчить їх контролювати свої думки та особисті переживання, також стає особистий і приватний простір. Наприклад, дружба між Дієго та Бернардо доходить до такого моменту, коли вони перестають говорити про інтимні речі, аби не порушувати таємничий внутрішній простір одне одного. Невипадково це відбувається саме тоді, коли Бернардо знайомиться з Нічною Блискавкою і багато часу проводить в індіанському поселенні, де спілкується з нею. Досить добре цю

ситуацію передає цитата: «Бернардо провів не один тиждень зі своїм плем'ям і в цей час відбулись найважливіші події його життя, проте він не захотів мені про них розповісти. Те невелике, що я знаю, мені розказала Нічна Блискавка. Хоча я й можу уявити решту, без проблем, та не буду цього робити через повагу до стриманого темпераменту Бернардо. Не хочу образити його.

Він повернувся до маєтку вчасно, щоб допомогти Дієго упакувати його речі для переїзду в тих самих баулах, які були надіслані Еулалією де Калліс багато років до того. Як тільки перед ним з'явився Бернардо, Дієго вже зрозумів, що змінилося щось фундаментальне у житті його молочного брата, але коли він захотів з'ясувати, що саме, – зустрівся з кам'яним поглядом. Тоді він здогадався, що таємниця була пов'язана з Нічною Блискавкою та більше не ставив запитань. Уперше в житті з'явилося щось, що вони не могли обговорювати»² [2, с. 109].

Цікавим у творах І. Альєнде є мотив використання сильних ліків лише за призначенням. Наприклад, у «Зорро. Народження Легенди» Дієго використовує мікстуру Білої Сови лише для того, щоб змусити ведмеда заснути та привести його в село, аби бути героєм в очах однолітків. Проте згодом, коли й справді наступає момент гострої необхідності цих ліків для того, щоб допомогти матері, він розуміє, що сильні засоби можна використовувати лише для справжньої допомоги тим, хто того потребує, а не через жагу до слави чи задля розваги.

І, нарешті, ще одним спільним мотивом для аналізованих романів є екологічне виховання. Цей тип виховання спрямований на те, як людина має піклуватись про планету та всі природні ресурси. У кожному з творів є приклади раціонального використання природних ресурсів індіанцями, які кожного разу просять вибачення у природи після полювання, необхідного для виживання спільноти. Показовим щодо цієї проблеми моментом є епізод, у якому професор Лебланк прицілюється для пострілу в папугу в сільві, а Надя повідомляє, що м'ясо цього птаха не їстівне. Вона так і не зрозуміла дикунства професора, який відповів, що хотів вистрілити для того, щоб забрати з собою п'р'я птаха як трофей.

Таким чином, аналіз пригодницьких романів Ізабель Альєнде «Зорро. Народження Легенди», «Місто Бестій», «Царство Золотого Дракона» та «Ліс Пігмеїв» демонструє, наскільки важливими для письменниці є сімейні, соціальні та екологічні цінності. Повчальний досвід, якого набувають герої її творів під час подорожей, та різноманітні культурні контексти, через які проявляються важливі історичні та національні

¹ «Escalante sintió que por primera vez en muchos años le corría el sudor por la frente y le empañaba la camisa. Estaba complacido y un esbozo de sonrisa empezaba a perfilarse en sus delgados labios. Jamás prodigaba alabanzas a nadie, pero quedó impresionado con la velocidad, precisión y fuerza del joven.

– ¿Dónde dice haber aprendido esgrima, caballero? – preguntó después de cruzar los floretes con él durante unos minutos.

– Con mi padre, en California, maestro.

– ¿California?

– Al norte de México...

– No es necesario explicarmelo, he visto un mapa – le interrumpió secamente Manuel Escalante.

– Perdone maestro. He estudiado su libro y he practicado durante años ... – balbuceó Diego.

– Ya lo veo. Es un alumno aprovechado, según parece. Le falta controlar la impaciencia y adquirir elegancia. Tiene el estilo de un corsario, pero eso puede remediarse. Primera lección: calma. Jamás se debe combatir con rabia. La firmeza y estabilidad del acero dependen de la ecuanimidad del espíritu. No lo olvide. Lo recibiré de lunes a sábado a las ocho de la mañana en punto; si falta una sola vez, no es necesario que regrese. Buenas tardes, caballero».

² «Bernardo pasó varias semanas con su tribu y en ese tiempo sucedieron acontecimientos esenciales en su vida, pero no ha querido contármelos. Lo poco que sé sobre este asunto me lo dijo Rayo en la Noche. Aunque puedo imaginar el resto sin problemas, no lo haré por respeto al temperamento reservado de Bernardo. No quiero ofenderlo. Regresó a la hacienda a tiempo para ayudar a Diego a empacar sus cosas para la travesía en los mismos baúles enviados por Eulalia de Callis muchos años ántes. Apenas apareció Bernardo ante él, Diego supo que algo fundamental había cambiado en la vida de su hermano de leche, pero cuando quiso averiguarlo se encontró con una mirada de piedra que lo atajó en seco. Entonces adivinó que el secreto estaba relacionado con Rayo en la Noche y no hizo más preguntas. Por primera vez en sus vidas había algo que no podían compartir».

риси людської цивілізації, надають романам І. Альєнде виразного гуманістичного звучання. Письменниця-мандрівниця й сама має колосальний професійний та культурологічний досвід, отже як ніхто інший розуміється на проблемах пошуку істини в подорожах, адаптації у місцевому соціумі та сприйнятті соціологічних відмінностей, які можуть бути

притаманні конкретному середовищу. Для нас принципово важливо наголосити на тому, що оптимізм Ізабель Альєнде переконає читачів її творів у тому, що гуманістичні цінності залишаються незмінними у різних куточках світу і потребують нашої активної співучасті, аби цей світ тривав і надалі.

Список використаних джерел

1. Дроздовський Д. Божевільний світ Альєнде Ізабель [Електронний ресурс] / Дмитро Дроздовський. – Режим доступу : https://vsiknygy.net.ua/shcho_pochytaty/review/44453/.
2. Allende I. El Zorro [Електронний ресурс] / Isabel Allende. – Режим доступу : <https://www.rulit.me/author/allende-isabel/el-zorro-get-99679.html>.
3. Allende I. La ciudad de las bestias / Isabel Allende. – 8ª ed. – Barcelona : Debolsillo/Random House Mondadori, 2010. – 300 p.
4. Andrea Pérez D. El realismo mágico en la narrativa de isabel allende [Електронний ресурс] / Danisa Andrea Pérez. – Режим доступу : <http://revistaelsur.com.ar/nota/297/El-realismo-magico-en-la-narrativa-de-Isabel-Allende>.
5. Centro Virtual Cervantes. Interculturalidad [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://cvc.cervantes.es/Ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/diccionario/interculturalidad.htm.
6. Franco J. Historia de la literatura hispanoamericana / Jean Franco. – 1a ed. – Barcelona : Ariel, 1975. – 476 p.
7. Giancarlo F. El enfoque intercultural e interdisciplinar en la enseñanza de ELE: «La ciudad de las bestias» (2002) de Isabel Allende : [Manuscrito] : Tesis / Fantechi Giancarlo. – Universidad de Montreal, 2012. – 161 p.
8. Olabarrieta Gorostegui M. T. La enseñanza de la civilización en la clase de lengua extranjera / María Teresa Olabarrieta Gorostegui // Didáctica. Lengua y Literatura. – 1989. – № 1. – P. 65–74.
9. Olivares Vilaseca Á. Hacia la competencia intercultural en el aprendizaje de una lengua extranjera / Ángels Olivares Vilaseca. – Madrid : Editorial Edinumen, 2000. – 134 p.
10. Van Hoof A. La negociación intercultural: un punto de encuentro. La relación del uso de la lengua y los valores culturales / Andreu Van Hoof, Hubert Korzilius // I Congreso Internacional de Español para Fines Específicos. – Madrid : Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2001. – P. 44–56.

А. В. Мищук,

Одесский национальный университет имени Мечникова, г. Одесса, Украина

ИНТЕРКУЛЬТУРНЫЙ И ПОУЧИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТЫ В ПРИКЛЮЧЕНЧЕСКИХ РОМАНАХ ИЗАБЕЛЬ АЛЬЕНДЕ

Предметом исследования в статье являются произведения Изабель Альєнде «Зорро. Рождение легенды» и «Город Бестий» (трилогия «Город Бестий», «Царство Золотого Дракона», «Лес Пигмеев»). Указанные романы являются показательными для изучения темы писателя-путешественника, который в своих произведениях описывает путешествие как способ формирования героя-защитника разных культур и стран. Цель работы – раскрыть интеркультурный и поучительный аспекты творчества Изабель Альєнде и исследовать, каким образом профессиональный путь Изабель Альєнде как автора литературных текстов и как путешественницы отразился на поэтичном и жанрологическом уровнях прозы. Отдельное внимание уделено анализу сюжетов, связанных с путешествиями, образов персонажей-путешественников в романах писательницы, а также хронологии событий и разным историческим эпохам, в которых происходит действие.

Ключевые слова: писательница-путешественник; интеркультурность; магический реализм; приключенческий роман; юношеский роман.

A. V. Mishchuk,

Odesa National University, Odesa, Ukraine

INTERCULTURAL AND DIDACTIC ASPECTS IN THE ADVENTURE NOVELS OF ISABEL ALLENDE

The objective of the paper is to study the intercultural and didactic components of Isabel Allende's adventure novels for young readers Zorro. The birth of the Legend, The city of Beasts, The Kingdom of the Golden Dragon and The Pygmies' Forests. The paper is the first Ukrainian academic research dedicated to the writer. Developing traditions of the Latin American literature the famous author actively uses the code of magic realism in order to demonstrate that travelling to indigenous worlds is the best pedagogy, which is able restore sense of life destroyed by Western civilization and to teach moral lessons. The above mentioned novels are united by a number of motives that convert Isabel Allende's books into educational Utopias set which grow out of the experience of travelling all over the world. Isabel Allende creates unforgettable images and situations and stresses the importance of emotional listening with an open heart. The writer praises values of Native-Americans as something true, basic and human and undermines the myths created by European colonizers about the «barbaric» cultures. Isabel Allende dreams of well-balanced and modest societies, where there is no police in its classical form. The core of virtues, which propagates her prose, includes modesty, discipline and time management. Isabel Allende pays a great attention to the family, social and environmental values.

Key words: writer-traveler; interculturality; magic realism; adventure novel; youth novel.